

Entered at the Post Office at New York N. Y. as Second Class Matter.

Předplatné pro členy na rok 50c.
Pro nečleny - - - - - \$1.00
Do Čech na rok - - - - - 3 zl.

NEW YORK, 15. LEDNA 1890.

Adresa:
„Sokol Americký“, 408 E. 71st St.
New York.

Dr. Frant. Čížek.

Dne 26. prosince m. r. došla nás zarmucující zpráva podmořským lanem:

„Starosta Čížek zemřel. Sděl ostatním. Scheiner.“

Bez průtahu sdělili jsme krutou tu zvěst s úředníky výk. výboru Nár. Jed. Sokolské a s úředníky Těl. Jednoty Sokol v New Yorku. Oběma tělesy zaslány ihned následující kabelogramy:

T. J. Sokol, Praha, Boh., Europe.

Truchlíme s Vámi nad ztrátou obětavého bratra, starosty br. F. Čízka.

Za Nár. Jed. Sokolskou

Al. Wokal, starosta. Jos. Wocel, jednatel.

Přijměte vyjádření hluboké soustrasti nad úmrtím starosty Vašeho, br. Fr. Čízka. Za T. J. Sokol v N. Y.

T. Prach, uáměstek. F. Lier, zapisovatel.

Na Národní Budově, kde Sokolové se shromažďují, vytažen na znamení smutku prapor do půl žerdě.

Kruté rány dolehnají na bratrskou jednotu pražskou — smrt kosí nemilosrdně nejlepší členy její. V nedlouhé době dvou let je to třetí starosta, jenž smrtí vyrván byl ze středu její. Mějtež naši u. přimnou soustrast, bratři, a přání, by šťastnějšími byla leta příští.

Pražské „Nár. Listy“ o pohřbu dra. Čízka píší:

„Dne 27. prosince konal se pohřeb záhy zesnulého starosty pražského „Sokola“, dra. Frant. Čízka. Jako vždy bývá, vypravila i tentokrát jednotu pražská skvělý pohřeb svému starostovi; pohřeb ten účastenstvím venkovských jednot nabyl rázu velkého smutečního průvodu, na němž mělo podílu nejen veškeré Sokolstvo, ale i celá veřejnost česká. Zejména pak zastoupení byli v něm členové různých

vlasteneckých spolků a soudruzi zesnulého v povolání. Pohřební obřady zahájeny přesně o druhé hodině v tělocvičně „Sokola“ pražského, kdež uprostřed cvičebního sálu stál vysoký katafalk s kovovou rakví, na níž spočívala bíločervená stuha, odznak starostenství a sokolská čapka zesnulého. Čtyřmi řadami na stupních katafalku, stály rozžaté svíce, rakev obklopena byla hojnou zelení, kolkolem na stupních pak, jakož i na zemi před katafalkem umístěno bylo celé množství věnců, jichž stuhy barev slovanských a českých opatřeny byly nápisy, namnoze tklivými, posledními to pozdravy z kruhů přátel. Kolem rakve stála čestná stráž sokolská se šavlemi v rukách a starostové venkovských jednot. K doplnění obrazu podotknouti třeba, že dekorace květinová byla velmi bohatá, sestávala z palem, vavřínu a j., a byl v pozadí zřízen z květin celý bosket, v němž umístěno poprsí J. Fuegnera a M. Tyrše. Síň zahalena byla ve smuteční draperie; množství obecnstva zaujalo veškeré volné prostranství.

Rázem druhé hodiny zahájen obřad. Zpěvácký spolek „Hlahol“ zapěl některé případné skladby smuteční, načež předstoupil do vyhrazeného prostranství první náměstek starosty „Sokola“ pražského, br. Víšek, a promluvil několik slov na uctění památky zesnulého starosty.

„Bylo to v měsíci únoru, kdy vynesli jsme z míst těchto tělo drahého starosty Gabriela Žizky a již po krátké době poskytnuta srdce zarmucující příležitost truchliti nad rakví starosty dra. Františka Čízka.“

Krutým, věru nezaslouženým osudem stihána jest jednotu naše, která během krátké doby ztratila tři starosty. Nemoci podlehl po hrdinném zápasu i náš starosta dr. Čížek, a to v okamžiku neočekávaném, že srdce žalem div nepuká. Až do

posledního záchvěvu byl nám dr. Čížek vzorem všech cností, jichž představitelkou jest myšlenka sokolská. Čížek byl odchovancem Tyršovým, s nímž pracoval o metodice tělocviku, a po smrti jeho s příkladnou horlivostí řídil záležitosti jednoty. Stal se záhy oblíbeným po vlasti české. A když již poután byl těžkou chorobou na lůžko, tu ještě rukou energickou řídil věci spolkové; byl vzorným nástupcem předků svých.

Vyšed z chudobné chaloupky podkrkonošské, vyšinul se přičiněním vlastním k vynikajícímu místu ve společnosti národní.

Drahý starosto náš! V této síni, posvěcené duchem Fuegnera a Tyrše, kde tak často hlaholival Tvůj hlas, kde vidali jsme Tě horlivého zástupce myšlenky sokolské, loučíme se s Tebou. Jmenem jednoty naší žehnám drahé hlavě Tvé! Tvé zásluhy zůstanou na věky zapsány v srdcích Sokolů. Nechť jest Ti země lehká!“

Po té ujal se slova starosta „České obce sokolské“, dr. J. Podlipný:

Ctěné shromáždění, drazí bratři!

Ač jsme mohli býti po delší dobu připraveni na to, že milovaný bratr dr. František Čížek v zápase, ve který utkán byl s odpůrcem krutým a, jak se ukázalo, též nezhostným, konečně podlehně, přece zdrcení stojíme u rakve jeho, vidouce ten dlouhý boj, an skončen právě v dobu, kdy nové naděje v lepší obrat se zmocňovaly nás.

Jako za letního dne vystupují mračna věštice bouří a zhoubu krajině, dlouho a dlouho se vznášejí, najednou jakoby rozehnány ztrácti se zdají, leč, když my se těšíme, že nebezpečí již jest zažehnáno, z nenadání se strany jiné se srazí, blesky a spousty vod neb krup chrlí, úrodu ničí a rodině to nejlepší odnímají, tak Atropos nelitostná sudička dlouho hrozící přeruší.

la běh života, v okamžiku nejméně očekávaném.

Pražská jednota osirela opět.

Leč neztratila jen pražská jednota milého starostu, ale také nám, české obci sokolské, byl odňat druh milý, český náčelník.

Bolest naše pak jest tím větší, čím více jsme mohli očekávat od něho.

Jestliže již ve věku mladistvém vykonal tolik prospěšného pro Sokolstvo, že všeobecnou důvěrou postaven byl na místa velevýznamná, jakým také bez odporu jest náčelnictví veškerého Sokolstva československého v tomto království českém, tím spíše dalo se očekávat, že, až mu bude popráno, by bezpečněji a nedílněji mohl se věnovati věci sokolské a využítkovati prospěchy ze vzácné školy nezapomenutelného učitele, i valné zkušenosti, jež mnohostranné povolání v životě poskytuje, přinese nám, české obci sokolské, plody ceny trvalé. Vždyť Čížek pomáhal Tyršovi na skutečném obce sokolské. Čížek šťastnější byl mistra svého, neboť jemu se podařilo, spatřiti sjednocené Sokolstvo české v jediný mohutný svazek.

Čížek bral velké účastenství na přípravách k závodům i velikých skvělých výsledcích v závodech chrabrých českých Sokolů za hranicemi mezi gymnasty francouzskými.

Čížek těšil se z každého pokroku v sokolství sám přispívaje dle sil k dalšímu rozvoji jeho. Proto byly naše naděje také oprávněny. Dnes naděje ty jsou navždy zmařeny.

Leč jako byl za živa prospěšným v každém kruhu, v němž působil, tak ani smrt jeho není nám bez užítku, neboť můžeme vzpomínati jeho ctností řídicí se příkladem, který dal nám.

Nemíním vyličovati veškeré vlastnosti jeho, upřímnost, obětavost, přátelství, bodrost, přímou, mysl vlasteneckou, přičylnost a lásku rodinnou, neb každá z nich by měla býti kreslena pro sebe a rukou dovednější, zvláště poslední vlastnost, nechci působiti stáříčkým rodičům větší bolest, raději bych lil balsám do rány, zasazené přímo k srdci mateřskému — toliko budiž mi dovoleno připomenout ku poznání pravé ceny dra. Čížka, že mu nebyly uděleny do vínku výhody, jakými se honosí značná část lidstva. On pocházející od našich hor krkonošských nezrodil se v bohatství ani v pohodlí, jemu za úděl dán znak demokracie: práce. K tomu obdržel ovšem vzácné dary: vůli pevnou, vytrvalost a lásku — k vlasti a ku práci.

Těmito vlastnostmi zříme jej ozdobeného, an vystupuje z prostinké chaty veské pevným krokem do světa, překonává silnou rukou překážky, klestě si cestu ku postavení muže důstojnému a čestnému.

Tyto vlastnosti provázejí jej všude a stále životem. Těmito vlastnostmi doma-

há si již v studentských letech mezi comilitony uznání, vynikajícího postavení hodnosti starostenská v akad. čtenářském spolku.

Pro tyto vlastnosti stal se také Sokolstvu neocenitelným.

Tyto vlastnosti zdobí jeho skrání i ve smrti. Vždyť i tehda, když nemoc krutým způsobem uchvacovala tělesnou jeho schránku, kladla odpor železná jeho energie: duch ten pevný zápasil a pracoval. I těšival se, až nadejdou lepší dnové, že bude pomáhati jako lev.

Ve slovech těchto zrači se právě povaha jeho: lví silou. Ano, síly této bylo třeba, by dostoupil v místa ona, na nichž jsme jej v životě vidali. A byt i dnešek nám byl upozorněním, že také síla lví podlehla zákonům vyšším, my veliká rodina sokolská stojíce u rakve Tvé, drahý bratře, se srdcem sice sevřeným, myslí však sokolskou, nalezáme útěchu v tom, že ctnosti Tvoje zářiti budou dlouho nám.

To také účel slov mých. Neproněs jsem jich, bych ulevil srdci stísněnému, ani bych vydal v chvalu práznou, nýbrž abych představil spolubratřím obraz, by jej opět a opět měli před sebou a stavěli jej i druhým za vzor.

Jeť Sokol, jako býval, posud velmi důležitým činitelem v životě našem společenském i národním.

Co platí o jednotlivci, platí mnohdy o společnostech ba i o národech. Jako jednotlivci tak i společnost ano i národ domahají se pevnou vůlí, vytrvalostí a poctivou prací důstojného postavení, svobody, žádoucího cíle: dobra a spokojenosti — . . . ten jen čestný výkon — ten jen čestný skon.

Nuže, drahý bratře a milý soudruhu, Sokolstvo Česko-slovenské zachová Ti dlouho — dlouho dobrou a skvělou paměť.

Po řeči dra. Trojana, jenž mluvil za „Severočeskou jednotu“, vynesena rakev a nastoupena cesta k hřbitovu olšanskému, kdež tělesné pozůstatky drahého starosty uloženy.

O příčinách upadání a o prostředcích k obživení jednot sokolských.

Napsal Mir. Tyrš.

(Pokračování.)

S pohodlností tou souvisí v y b ě r a ě n o s t, jež mnohé komisi výletní zajisté pravý očištěc připravuje. Na d a l e k ý výlet se nechce proto, že namáhání vymáhá a více stojí, na b l í z k ý však t ě ž n e, jelikož známý jest a jak se říká „každý už desetkrát tam byl.“ Podivno jen, že právě ty výlety n e j b l í ž š í a n e j z n á m ě j š í třebas jenom čtvrt hodiny za město, když se tam na př. pivo jen poněkud obstojně očekávati může, i ty nevyběračnější tak snadno neomrzí. —

Někdy byl to ovšem t ě ž n e d o s t a t e k k á z n ě, jenž lepší části členstva

výlety znechutil, a žel veřejný kredit spolku zároveň podkopal a o účtu a sympatie širšího obecenstva jej přivedl.

Ríká se na konec, žeř nikdo k účastenství ve výletech nucen být nemůže. Musíme to uznat. Avšak pak ať věc v případech potřeby z přímá se vysloví a vymýšlením příčin tím, kdož chuti mají, věc se nerozmlouvá. Těž myšlenky jsou nakažlivé a mnohý by se nebyl ostýchal v stejnokroji našem kámkoli sám se ubírat, kdyby nebyl slyšet, že jiný takto učiniti se ostýchá.

Vytkli jsme význam výletů uprostřed působnosti sokolské. Nepodceňujeme jich nikterak, a nestavíme se též proti zábavám, pokud tyto vlastním účelům našim na újmu nejsou. Jsouť také ony pěknou příležitostí k vzájemnému poznávání se členstva, sprostředkujíť výhodný styk mezi ním a obecenstvem širším, jsouť často velice závažným činitelem vzhledem k finančnímu hospodářství spolku, jehož důležitost sotva přeceňovati lze. Čest a spravedlivé uznání budiž každému, kdo jednotu, ku kteréž náleží, i v tomto směru vydatným a obětovným působením úsilně podporuje. Že však činnost jednoty tělocvičné ani výlety, ani zábavami vyčerpána není, rozumí se sice samo sebou, než přec jest dosud nutno napařad k tomu poukázovat. Méně výletů, méně věnečků, méně účastenství v průvodech všeho druhu, ba třebas i méně valných hromad, tak zvolali bychom nejednou vidouce, že spolky sokolské sem tam na podobná veřejná a společná vystoupení se obmezují, při tom před sebou samými si namlouvajíce, že tím již úkolu svému dostaly a znamenitý kus práce „na národa roli dědičné“ vykonaly. Za to buďtež, častěji nežli dosud o tom se dozvídáme, veřejné projevy takové povahy, že spolek z činnosti své před obecenstvem účet klade. Nevybízáme ovšem k tomu, aby v tomto vzhledu se přehánělo. Každé veřejné cvičení přerušuje na nějakou dobu vyučování pravidelné a také začasť radno před obecenstvo se slabšími výkony předstoupit, když snad rok před tím cvičení takové mnohem skvěleji provésti se mohlo a nahodilý odchod vynikajících sil jednotu na čas v tom vzhledu se slabil. Avšak jest povinností správy technické, by mezery podobné za jistý čas opět zacelila. Také není záhodno, by věc taková příliš častým opakováním zevšedněla.

Rekli bychom dle toho, že průměrně každým druhým rokem cvičení veřejné se odbývati má. Předpokládaje, že by každá z 82 jednot sokolských (psáno roku 1881; nyní jest v Čechách jednot sokolských přes půldruha sta) tak učinila, musili bychom do roka 41 zpráv o veřejných cvičeních přinést a přinesli bychom je zajisté s radostí největší, mnohem raději než zprávy o pouhých dobrých předsevzetích, než zprávy o „nadšení“ členů, když ona bez

trvalých praktických výsledků zůstávají. Avšak kolik zpráv o cvičeních veřejných neb aspoň závodnických, bylo nám v tomto celém prvním pololetí (1881) zasláno? A můžeme se nadít, že jich do konce roku více než 10 obdržíme?

Tedy každý o smý, snad dokonce teprv každý desátý rok zmůže se průměrem každý ze spolků sokolských na jedno tělocvičné vystoupení veřejné?

Mluvme méně, naříkejme méně, dělejme štaffáží méně, ukazujme a shromažďujme se valně a nevalně, někdy třeba také o něco méně, ale činně se víc, přemítajme o vlastním úkolu svém, tužme se!

Proč jest nyní méně veřejných cvičení než za dob dřívějších? Můžeme v odpovědi své krátkými být.

Vše, co jsme o příčinách zmenšeného počtu cvičenců v mnohých jednotách sokolských byli pověděli, též sem se vztahuje. Kde malé účastenství u cvičení, tam není možno veřejně vystoupit. U veřejného cvičení pak klade jednota účet z horlivosti členstva, jež vycvičeností jeho zřejmě se jeví, klade účet z technického řízení svého methodičností, promyšleností a spořádaností celku a praecisností i dokonalostí výkonů veškerých, klade na konec účet ze všeobecné lásky k věci a spolku, jenž v celé úpravě a najmě četným a neunavným účastenstvím všechněch jak u příprav tak i u vystoupení samého se jeví.

Nebylo-li však činnosti ve všech směrech těchto, z čeho pak účet skládat? Nevynaložila-li se na přípravy všechna péče, nebylo-li uspořádání a provedení celku pěkně a exaktní, nepřihlíželo-li se v jednotě povždy k pokroku a k úhlednosti veškerých výkonů, pak dopadne i veřejné cvičení mdle, nechutně a neladně, členové ztrácejí chuť k projevům podobným, obecnostvo náklonnost a vážnost ku spolku a cvičení veřejné stane se na dlouho nemožným.

Než dosti o tom. Poklesnout, chyby se dopustit může ostatně každý, když ale se stalo a když nezdar se jeví, bude vždy prospěšněji vinu nejdříve u sebe a pak snad teprv v okolnostech zevních hledat. Pro spolek pěkný, jarý, spořádaný, s rozmyslem a různě vedený nezůstane obecnostvo dlouho netečné. Aspoň část obecnostva záhy dost se získá a čím dále tím pevněji a hloub zapustí jednota opravdově činná v svou půdu přirozenou pevných kořenů svých. Především pak platí zásada: Nečekávej divů, kde jen vlastní přičinění Tě spasit může, nečekávej toliko pomoci zevní a zázračné ani od „změny politické situace“ ani od prostředků jiných, jimiž zároveň rádné a pravidelné pěstování cvičení se nepodporuje a v skutek neuvádí.

Tělo cvičit a silit, sebe a jiné co zdatné, úhodné členy národa odchovat, jest ú-

kolem práce každodenní, již každý sám na sobě neustále vykonávati musí, již žádný jednotlivec za jiné, žádný spolek za druhý vykonati nemůže. Tím, že jiní se cvičí, sám nikdy nešeslíš. Pracuj v družném kruhu, avšak pracuj skutečně sám, vchovej sama sebe k dokonalosti tělesní a mravní, k železné pevnosti jak svalů tak i vůle, vchovej pokud můžeš spolek svůj k činnosti pravé, jadrné a tím teprv skutečně vlastenecké — v tom leží základ spásy, právě jak v tom, že se tak neděje, nejhlubší zárodek úpadku leží, jehož příčiny jsme se vši možnou šetrností a všeobecností v tomto prvním oddílu celého pojednání svého rozebrali. Mohli jsme určité případy, jež k ruce máme, vytknout a vládneme snad také slohem různějším; zvolili jsme však z předu způsob mírnější a čistě věcný, aby nám vytýkáno býti nemohlo, že roztrpčujeme, kdežto jsme toliko vznešené, však často nedosti opravdově pojaté záležitosti společné dle skrovných sil svých posloužití chtěli.

Sebermež se a s myslí svěží v před! Poznávše vady, jež život spolkový nás hubily a dosud dusí, najdeme snadno prostředky je odstranit. V témž pořadu, v kterémž jsme četné příčiny upadání vytkli, chceme o cestách k nápravě a vzkříšení tu promluvit.

Jak k tomu působit, aby jednoty již stávající čestně se udržely, zaniklé k novému a trvalému životu se probudily?

Jsme malomocni proti ochablosti obecné, proti finanční tísní, proti šosáctví, namnoze z nečinnosti politické u nás vzniklému.

Nedá se očekávat, že by na př. spolky na základě téhož šosáctví a prázdného zábavnictví u nás povstalé, spolky, které právě za doby všeobecného úpadku národního jak bejli u nás vznikly a spolkům oprávněným, vlasteneckým na mnoze půdu odňaly, ihned z povrchu země zmizely.

Neočkávejmež tedy, dle způsobu u nás z části již obvyklého, divů nižádných, avšak uvažmež zároveň, že všechny ony nepřívznivé poměry přec z nenáhla se lepší, nezoufejmež nikdy a nikde a pracujmež. —

„— Proti nestálosti, proti marnivosti, těmto dvěma kardinálním necnostem všude se jevícím lze přece bojovat. Vytýkejme je všude, ať pod jakýmkoli rouchem se objevují; člověk se přece jen zastydí, když je na sobě pozná a vidí, že ostatní svět je na něm spatřuje a zřejmě shledává. Vedmež marnivost proti marnivosti do boje, odstraňmež, činně ji směšnou, tepejmež ji všude, ať již pod tou neb onou formou se vyskytuje.

Tolik co do poměrů všeobecných. Nyní k věcem více podrobným.

Kde spolku není a kde snad zaniknul, tam hledmež k tomu působit, aby opět malý hlouček se sestoupil, který by pra-

v ý účel spolku, tělocvik, pojal a pěstoval. Bude-li vytrvale činným, přivábí on k sobě znenáhla ostatní. Každá jednota vytkniž si v tom vzhledě za účel pokud možno i na sousední města působit, osoby spůsobilé vyhledat, je vybídnout, radou a pokud lze též skutkem je podporovat.

Vše záleženo na rozvázném a dobrém počátku. Nehleď se tedy k tomu, aby spolek ihned co možná četný byl, nevyklučujmež žádný stav, avšak přibírejmež z každého jen elementy řádné, kteří při věci vytrvají a dobrou pověst jednoty, na kteréž již v počátku velmi mnoho záleží, chrání a zabezpečují. Hledmež k tomu, aby všechny třídy a tudíž i všichni ti, již inteligencí a povahou v městě vlivu a váhy vším právem požívají, spolku se účastnili. Zvemež je třeba k tomu a zachovejmež se povždy tak, aby podstatné příčiny k odstoupení nikomu zavdáno nebylo.

„— Jeden hlas z venkova poukázal k tomu, že tykání v jednotách sokolských obvyklé v menších městech závadou všeobecného přistupování k spolku bývá. Nemáme v Praze zkušeností podobných, avšak nepředpisujeme jinde ovšem též nikomu.

Nezakládejmež pouhých spolků parádních, než hledmež k tomu, aby tělocvik ihned z počátku věci hlavní byl. Jí se držmež a nedělejmež žádných krátkozrakých koncesí účelům jiným neb mimotním, jež dřív neb později spolek zahubí neb aspoň zeslabí.

Budmež si vědomi vysoké důležitosti soustavně řízených cvičení tělesných v životě národů vzdělaných a pokročilých. Dělejmež věci, kterouž zastupujeme, čest chováním mužným, dvorným a vzorným a vyobejmež bez odkladu každého ze středu svého, kdo by ji jakýmkoli spůsobem v očích veřejnosti zostouzel. Naším cílem konečným má být, aby ve věku přiměřeném všichni řádní synové národa pod praporem sokolským se shromáždili a tužili, tak budiž tedy zřetel náš povždy k tomu obrácen, abychom nikoho z nich již z předu nezradili.

Smysl pro svobodu ovšem takovou, jež zákony, kteréž spolek sám si uložil, mužně nás plnit učí, pro rovnost, která však nevyklučuje, abychom tomu čest prokázali, jenž celým působením svým si jí zasloužil, na cvičišti sám sebou snadno se vyvine. Strannictví politické, jež spolky trhá a ničí, nechmež však stranou. Mějž každý co jednotlivec přesvědčení své vlastní a hlasí se k němu u příležitosti vhodné nepokrytě a mužně, hrazda a bradla však nejsou ani republikánská ani monarchická, cvičení není a nemůže být ani „mladé“ ani „staré“, známe vůbec jen jeden spůsob cvičení chvály hodný, cvičení methodicky řízené od snadného k nesnadnému a zdatně a úsilně postupující.

(Pokračování.)

SOKOL AMERICKÝ

Organ Sokolstva Šeho - Amerického.

... Vydává a rediguje Fr. Ller. ...

NÁKLADEM VÝK. VÝBORU NÁR. JEDN. SOKOLSKÉ.

... Vychází 15. každého měsíce. ...

NEW YORK, 15. LEDNA 1890.

Činní členové.

Těší mne velmi, že přece někdo si všiml mého pojednání, jež redakce t. l. uveřejnila v čís. 10 r. XI. pod výše uvedeným ohlavením, i naději se, že uveřejní i toto, jež má být dalším vysvětlením a obhajobou náhledů mých i bratrů stejně se mnou smýšlejících. Br. J. K. W., jenž snažil se dle sil svých v čís. 12. m. r. vyvrátiti důvody mé, zastupuje též náhledy velkého počtu členstva našeho, i podal důvody své věcně, na něž já tímtež způsobem odpověditi chci.

Jedná se hlavně o články ve stanovách, které vztahují se na činné a nečinné členy. Br. J. K. W. míní, že lépe by bylo všechny podobné články ze stanov vypustit. Já ovšem jsem náhledu opačného a tvrdím, že k velkému prospěchu jednot i věci sokolské bylo by, kdyby lépe se zformovaly a kdyby skutečně k jejich poctivému plnění přihlíženo bylo. Ve člancích těch závalu hledati nesmíme. Ta vězí jinde a sice ve **č l e n e c h s a m ý c h**, kteří dotyčné články na příliš lehkou váhu berou.

Kdyby starostové jednot našich toho dbali, aby ti, již za členy navrhováni jsou, se stanovami opravdu obeznamováni byli, kdyby navrhovatelům aneb výborům, již povahu navrženého vyšetřiti mají, uložili, aby tomu, jenž navrhovati se dává, stanovy doručili a důtklivě jej požádali, aby pozorně si je přečetl a promyslel, jaké povinnosti co člen jednoty na sebe přijmouti musí, — nebylo by toho nářku a bédování, nebylo by těch zklamaných lenochů, jimž každá práce a námaha obtížnou jest, již v pohodlnosti si libují a ku sboru jen proto se přidávají, že očekávají, že choutkám jejich hověti se bude. Pak ovšem je to podobným také Sokolům proti myslí, když na nich opravdová práce se vyžaduje — ač k jejich dobru a užítku, čehož ve své krátkozrakosti nahlédnouti nemohou aneb nechťjí.

Četl jsem v jednom z min. čísel t. l. v článku dra. M. Tyrše, že Řekové povinni byli do **t r i c á t ě h o r o k u** věku svého cvičiti. Tyrš v mnohém ohledu bral si příklad z řeckého tělocviku dávné doby, kdy tentýž na nejvyšším stupni rozkvětu se nalezal, i zajisté ne nadarmo uvedl do-

tyčnou skutečnost. Vyzírá z ní přání, aby i u nás tak bylo.

Hl a v n í m účelem jednot našich jest pěstování tělocviku. Vše ostatní jest vedlejší. Zpěv pěstují též jiné sbory, divadla hrají též jiné sbory a společnosti. Tělocvik však p ě s t u j í pouze sbory sokolské a proto jest zcela přirozeno, že považování jsou za činné členy jen ti, kteří tělocvik pěstují. Bez zpěvu a dramatiky sokolské sbory vždy obstojí, bez tělocviku ale nikdy.

Kdyby přísně hleděno bylo stanov a zvláště článků o činných a nečinných členech jednajících, proto by nemusel, jak br. J. K. W. se domnívá, že sboru jíti člen, jemuž pravidelná návštěva cvičení skutečně nemožnou se stala. Takový člen, je-li Sokolem upřímným, ví co má dělat, aby u jednoty zůstatí mohl — ví, že může se dát zapsati jako člen přispívající.

Ty, milý bratře neznámý, vznášíš se příliš vysoko při svém horování pro mravnost. Jen zůstaň pěkně na té naší hroudě zemské se mnou, a považ, že jsme lidé dosud slabí, nedokonalí, jimž mnohdy nestačí pouhé vědomí, že to a to by jim prospělo, kdyby to konali aneb že by jim bylo k užítku, kdyby toho a toho zanechali. Jen pátrej ve své paměti a seznáš, že někdy také jsi se proti sobě prohřešil. (Sebe nevyjimám!) K tomu jsou pokuty dobré, aby nás ve slabých chvílích k plnění povinností našich doháněly. Nespatřuji v tom nic nemravného. Vždyť sama příroda ukládá pokuty tomu, jenž proti zákonům její se prohřešil.

Když přijímání jsme byli do sboru, tázal se nás starosta, uznáváme-li tělocvik za první účel jednoty. Řekli jsme, že ano. Slíbili jsme stanovy zachovávat. Proto zasluhujeme pokutu, když slovo své rušíme, a myslím, že spíše by bylo znemravňující, kdyby na rušení slova žádný trest nenásledoval. C. W.

California Athletic Club.

Koncem minulého měsíce odjížděl z New Yorku do Londýna major F. McLaughlin co vyslanec a splnomocněnec „California Athletic Clubu“ v San Francisku. Major McLaughlin jest jedním z nejčinnějších členů klubu kalifornského (zasedá též v jeho ředitelstvu) a odebral se do Londýna proto, aby mezi klubem kalifornským a londýnským „Pelican Clubem“ docílil v jistých věcech spojení a společného působení.

Při zastávce své v New Yorku podal McLaughlin některé zajímavé zprávy o klubu kalifornském.

O „California Athletic Clubu“ tvrdí se, že jest nejbohatším klubem sportmenů na světě. Čítá 1700 členů, jichž majetek v průměru obnáší as čtvrt milionu dolarů na člena. Budova klubu, v níž za po-

sledních 14 měsíců vyplaceno bylo \$35.000 jen pěstním rváčům, nalezá se uprostřed města San Franciska na Montgomery ul. Budova bývala dříve kasárnami. Má dvě patra; v přízemí nalezají se krámy. Do prvního patra vedou široké pohodlné schody; zde nalezá se tělocvična — nejlépe prý zařízená ze všech tělocvičen na světě — opatřená vším možným náradím, jež lze za peníze koupiti a jež až dosud bylo vynalezeno. Cvičirna jest ohromná, tak že současně může tu až 1500 osob cvičiti na rozličných strojích, běhati, skákat, v kruzích se houpati, na hrazdě pevně i visuté, na koni, bradlech a žebříkách cvičiti, šplhati, šermovati, rohovati atd. Pro běh zřízena jest galerie u výši as 12 stop kolem celého sálu. V sousedství cvičirny nalezají se pokoje s kulečnicí, ložnice, hovorny, koupelny a šatny. V druhém patře nalezá se rovněž tělocvična, elegantně zařízená a vzdušná, jejíž celá jedna strana, obrácená k moři, může se otevřiti. Sem přístup mají pouze členové klubu. Po celý den je tu živo. Setkáme se tu s předními právníky San Franciska, s profesory, doktory, duchovními, peněžníky i obchodníky.

V den, kdy odbyvá se „zápas“ — tak totiž nazývají členové klubu rvačku dvou nějakých pověstných rvounů — jest zvláště bedlivě přihlíženo k tomu, aby dovnitř nedostal se cizinec. V ten den nestačí jen vykázati se členským lístkem. Předseda klubu, R. L. Fulda, se čtyřmi řiditeli postaví se na schody a vpouští bez závaly jen členy jemu neb ředitelům známé. Ne-li některý člen předsedovi neb ředitelům známý, podrobí jej zkoušce tím, že táží se jej na rozličné věci, které jen člen klubu může věděti. Ve schůzích klubu lze viděti často největší millionáře kalifornské, jako jsou J. W. Mackay, bankéř Brown, G. Hearst, pak guvernér státu G. C. Perkins, senátor Fair a všichni znamenití soudcové, právníci, lékaři a duchovní San Franciska.

Když byl McLaughlin tážán, jak se to má s policií, odpověděl: „Náčelník policie neschází při žádném zápase. Zachovává se u nás tradice, že policejní šéf San Franciska jest ex officio členem klubu. Šerif pak bývá členem skutečným, je-li totiž dobrým člověkem a nedostane-li při hlasování o jeho přijmutí více černých kuliček než dovoleno. Tím pojištěna jest klubu i jeho hostům výsada bezpečnosti.“

„Dosud žádný „zápas“ nebyl přerušen vykonavatelem zákona. Představte si, jak by to vypadalo, kdyby policejní strážník vniknul na zápasistě a chtěl přerušiti zápas, jenž přítomného šéfa policejního jako diváka nanejvýše zajímá. Předseda klubu, Fulda, dohlíží s velkou bedlivostí na klub a v budově známa jest mu každá i nejmenší věc, od základů až po střechu. Jest bohatým obchodníkem dřevařským a

všechn čas, který mu zbyde po vyřízení jeho obchodních záležitostí, věnuje klubu. Ostatně nesmí se zapomínati, že „California Athletic Club“ jest klubem privátním a že pro členy jest domovem i hradem, do něž cizinec bez dovolení vniknouti nesmí.“

„Co činíte, abyste se vyhnuli pokutám, které zákony ukládají na odbývání pěstních zápasů o ceny?“

„Platíme městu daň tři tisíce dollarů ročně a rada supervisorů udílí nám za to právo k odbývání zápasů až do jich ukončení (contests to a finish“). Ostatně — ačkoli již několik znamenitých zápasů odbývalo se u přítomnosti členů klubu — dosud žádný ze zápasníků nebyl povážlivě poraněn.“

„Za žádných okolností nikdy neprodávají se vstupenky k zápasům. Jak již praveno, vykonává se přísná dohlídka při vpouštění členů v den zápasu. Jestli ani předseda klubu, ani ředitelové nemohou přesvědčiti se o členství člověka, jenž o vstup žádá, přivolají si tajemníka klubu a jestli ani pak nelze členství o vstup žádajícího dokázati, není vpuštěn. Ani za tisíc dollarů, ba za žádné peníze nelze cizinci získati si vstup v den zápasu. Členové klubu mají vstup na členské své právo. Hlavní zástupci tisku pozváni bývají ze zdvořilosti, náčelník policie a šerif přicházejí též jako členové a nikoli co úředníci. Uváží-li se všechny tyto okolnosti jest jasno, proč ještě žádný zápas v našem klubu nebyl přerušen.“

„Hlavním úkolem klubu jest podporování atletických sportů vůbec a zvláště pak takovým způsobem, aby členové z toho prospěch na zdraví měli. Poněvač pak rohování jest sportem „par excellence“, jest přirozeno, že se mu věnuje největší pozornost a péče. Naši rohovníci mistrové jsou Petr Jackson, jež považujeme za div nynější doby, Jack Dempsey zvaný „Nonpareil“ a profesor Mc Carthy, jenž před krátkým časem zvítězil nad Denny Kelleherem ve 20 střezech.“

„Je-li vyhlídka na nějaký pěkný zápas, sežene se lehce v jedné schůzi třeba \$25.000. Peníze seženeme mimořádnými příspěvky, jež obnášejí \$25.00 na člena. Pravidelné měsíční příspěvky obnáší nyní \$2.50 měsíčně, je-li však třeba, zvýší se; plativali jsme již také \$5.00 měsíčně.“

(Praví se též, že ve stanovách nalezá se článek, jenž ukládá těžký peněžní trest členům, kteří by o rvačce jinak mluvili než jako o zápase. Jednou prý jistý přítel šerifův tázal se téhož, jak se mu líbila „ta krvavá rvačka“ (fight). Šerif prudce se obrátil a pravil: „Jaká ‚rvačka‘, pane? Neviděl jsem žádné. Domnívám se však, že miníte onen krvavý zápas!“ (contest.)

„Největší zápasy, kterými klub náš stal se světoznámým, neodbývaly se v našem klubovním domě, nýbrž ve zbrojnici,

jež právě naproti se nalezá. Nechceme přípravami k zápasu rušiti pravidelné cvičení členů a hýbati s velkým množstvím náradí, jež dobře jest připevněno.“

„Mladší členové, jichž jest značně, nesmí zápasům obcovati, dokud nedosáhli 21 let věku svého. Zápasisté měří 24 stopy do čtverce a vyvýšeno jest na 6 stop v středu sálu. Kolem něj zřízena jsou ve 20 řadách amphitheatralně sedadla, na nichž pohodlně seděti může 1500 osob. Zápasisté uměle jest osvětleno elektrickým světlem, tak že každé hnutí rohovníků z celého sálu dobře lze viděti. Na jedné straně sálu a sice zápasisté co možno nejbliže, nalezá se galerie vyhrazená zástupcům tisku, na níž nalezají se telegrafické stroje, rychlí poslové a vůbec vše, čeho k rychlému rozesílání zpráv jest třeba.“

Když odbývá se zápas, není nikomu dovoleno na zápasisté vejíti, leč zápasníkům a soudci. V sále nalezají se elektrické hodiny s cimbálem silného hlasu. Jakmile cimbál zazní, opustí sekundanti zápasisté a zanechají rohovníky v jich rozích. Sekundanti sedí dole na židlích u rohů svých svěřenců tak dlouho, až střet jest u konce.“

„Zajímavé a zároveň charakteristické pro naše zápasy jest, že při nich nikomu dovoleno není, ani funkcionářům klubu, ani sekundantům neb některému členu, promluvit jediného slova, ať jakékoli, na rohovníky, když právě zápasí. Jen k vůli tomu, aby ustanovení toto se zachovalo, aby zamezil se každý snad možný pokus o dorozumění se některého člena s rohovníkem, dva z ředitelů sedíce každý u jiného rohu, střeží bedlivě všechno, co kolem se děje. Který člen během zápasu promluvil by na některého z obou rohovníků, na sekundanty neb soudce, vydal by se v nebezpečí vyloučení z klubu. Ustanovení to tak přísně se zachovává, že nebylo porušeno ani Lěhem zápasu Jacksona s Mc Auliffem, kterýž byl miláčkem a chloubou klubu, kdežto Jackson, jenž zvítězil, byl nám nesympatickým cizincem.“

„Soudcem při všech našich velkých zápasech jest Hiram Cook, pravý gentleman a velký milovník sportu. Zná veskrze všecka pravidla zápasů a ustanoven bývá pro ten úřad radou ředitelů. Co odměnu obdrží \$50.00 za jeden zápas; je to jediný placený úřad. Poražený vždycky ještě chválil nestrannost Cookovu, vyjma jediný případ, kdy Ike Warren žaloval klub na značnou náhradu. Tehdy oba zápasníci byli již tak vysílání, že Cook učinil konec zápasu prohlášením jej za nerozhodnutý. To jest jediný případ nespokojenosti za celých sedm let trvání klubu.“

„Ani Sullivan ani Kilrain dosud v našem klubu nezapasili. V Petru Jacksonovi nalezl však klub zápasníka dle svého srdce. Jackson zvítězil nad McAuliffem, jenž přemohl Paddy Ryana. Jackson též

porazil Godfreye, kterýž právě byl zvítězil nad Jack Ashtonem. Jackson zvítězil nad Cardiffem, jenž utkal se s J. L. Sullivanem v zápase nerozhodnutém. Když Jackson zápasil s McAuliffem, obnášela cena, o niž se rohovalo, \$25.000.“

„McAuliff a Conly měli znamenitý zápas v klubu. Rovněž Choinski a Frank Glover, Warren a Havlin, Murphy a Murphy, McCarthy a Kelleher, Jack Dempsey a La Blanche, kteřížto poslední svedli jeden z nejznamenitějších zápasů.“

„Nechci Jacksona příliš chváliti, řeknu jen tolik co klub říká, že jest „miláčkem“. Jest to druhý Billy Edwards, neboť jsa rohovník jest zároveň gentleman, muž vzdělaný a způsobů uhlažených. Jest černochem nejtmaší barvy, obličej jeho nemá však obyčejného negrovského rázu. V boji však nastane-li krize, je spíše tigru podoběn než člověku.“

„Moje rána jest rána k srdci“, řekl mi jednou Jackson. Jest anatomem a zná polohu každé kosti i každého svalu v celém těle lidském právě tak dobře jako kterýkoli ranhojič. On neroztlouká si ruce na soupeřových čelistích a bradě; hlavní jeho rána míří k srdci, která by usmrtila toho, kdo by déle zápasiti chtěl. To je táž rána, která před věky proslavila welfského černocho a jež získala mu příjmi „smrtícího rohovníka.“ Jem Smith, Godfrey, Joe McAuliffe a Patsy Cardiff — všichni pocítili hroznou tu ránu, která je přinutila, že jednu ruku zdvihli do výše, kdežto druhou hledali provaz, aby se klesnutí uchránili. Jestli jej soupeř podskočí, aneb zasadí-li mu ránu, která jej zabolí, změní se tvář jeho k nepoznání. Pak, ale to jen na okamžik, objeví se zvířecí brutálnost, jíž by ho nikdo za schopna nepovažoval. Hned v následující chvíli opět nabyde svého přirozeného chování, jako by se za slabost svou styděl a jakmile soupeře svého učiní pro tu chvíli k boji neschopným, táže se s milým úsměvem a hlasem nejzdvořilejším: „Máte dost, pane?“ Je zase dvorným jako gentleman.“

„Naši členové užívají klubu svého jako jiní svých domů klubovních. Naším zápasnickým mistrem (wrestling-master) jest Joe Acton. — V předvečer zápasu odbývá rada ředitelů schůzi jen za tím účelem, aby usnesla se o rozličných opatřeních vzhledem ku vpouštění do síně.“

„Hiram B. Cook, o němž již zmínka co o soudci se stala, a jehož rozhodnutí ještě nikdy v pochybnost bráno nebylo, jest prvním příručím vrchního auditora města a kraje San Franciska. Jest tichý, vážný gentleman, jest však snad nejlepším všestranně vycvičeným athletem na pacifickém pobřeží. Po několik let byl náčelníkem Olympic Clubu a byl prvním předsedou California Athletic Clubu. Jeho hlas jest měkký, velí-li však zápasníkům v zá-

pase ustati, vždy bez odkladu uposlechnou.“

Podali jsme obrázek největšího amerického klubu athletického tak jak jej byl sám člen téhož klubu nakreslil. Viděti z něj, za čím hlavně se nese a co nejvíce jej zajímá. Podobně činí většina všech amerických klubů athletických u větší neb menší míře. Tak jako za starých dob Římané vychovávali si aneb najímali gladiatory, jež na smrtelné zápasy posílali, tak jako Španělové vydržují zápasníky, jež proti býkům stayí, tak i athletické kluby americké najímají si a vydržují rohovníky, než cenami je lákají, aby zvířecky do sebe mlátili. Tím zajisté tělocviků se neposlouží, alebrž tentýž na bídné řemeslo se snižuje, při němž jedni k vůli penězům na těle nesmyslně si ubližují, kdežto druzí pohledem ukáží zvířecké choutky, které v nich až dosud zbyly. Tělocviků jediným pravým cílem jest vychování celku ve zdraví a síle k zápasu životnímu a k náhodnému případu, kdy celý národ nepříteli brániti by se měl. Co s cesty té se uchyluje, jest nepravé a zavržení hodné a považovati sluší za zlo, proti němuž každý rozumný člověk a pravý lidumil pracovati by měl.

H l í d k a .

— Výk. výbor Nár. Jed. Sokolské zorganizoval se následovně: Starostou zvolen opět br. Al. Wokal, náměstkem br. Jos. Kadlec, jednatelem br. Jos. Wocel, zapisovatelem br. Jos. Brodil a pokladníkem br. Ant. Polák. Výbor na tělocvik: Jos. Kadlec, Jan Pavlík a Jos. Brodil. Výbor účetní: Jan Pavlík, Jos. Strnad a Mat. Zoubek.

— Závody Sokola Čech v Clevelandu konané na vánoční svátek v Perunu nebyly sice příliš valně navštíveny, ale za to společnost, která se sešla, byla vybraná. Pokud jsme se mohli dovědět, získali odměny následující žáci: Lukáš Kusta, J. Chrástanský, M. Palivec, F. Vácha, E. Hablesreiter a jeden žák, který 50liberní činky 30krát zvedl — a jehož jména dovědět jsme se nemohli. Cvičení žáků podala důkaz jak dobré školy tak schopného a horlivého cvičitele jakož i nadšení žáků. Kéž by se jich hlásilo do cvičení víc a více, neb tělocvik tak mnohé útlé tělo sesílá a i mravnost utuží a národnosti naši dorost odchová. Hudba pp. br. Zámečnicků byla výtečná. „D. N.“

— Podávání zpráv, ať jakýchkoli, jest věcí, již Sokolové naši z daleka se vyhýbají. Stanovy ukládají jednotám, aby každý měsíc podávaly zprávy o cvičení (což vykonati má náčelník každé jednoty) ale povinnost ta zanedbává se již tou měrou, jako by jí ani nebylo. A přec není to

věc zbytečná, naopak bylo by to velmi dobré, kdybychom stále měli před očima výkaz o činnosti jednot našich, jaká se u cvičení jeví. Aby práce náčelníkům usnadněna byla, zasílá výkonný výbor každé jednotě tištěné formuláře náčelnických zpráv, jež náčelník každé jednoty pouze má vyplniti dle záznamů svých a k uveřejnění pod adresou „Sok. Am.“ zaslati. Však ani ten ždíbec práce náčelníci našich jednot nevykonají. — Bude to v tomto novém roce lepší, nebo se bude dále hověti nedbalosti?

— Těl. Jed. Sokol Čech v Clevelandu měla v neděli, za desetiletého trvání svého první pohřeb svůj. Zemřel totiž bratr Sokol Jan Koudělka v stáří 31 let. Sbor Čech doprovodil jej in korpore, maje kapellu bratrů Hronků v čele z domu smutku na Hosmer st. — tedy z odlehlé části města — až na woodlandský hřbitov. V domě smutku a na hřbitově dojemná slova promluvil starosta, pan Ant. Šácha. Pohřební průvod byl velmi pěkný i přinesl Sokolům mnoho obdivu a chvály. Ze hřbitova odebral se sbor do síně Perun, kde kapella ještě tři sokolské skladby zahrála, při nichž statečný starosta p. Šácha obřad po způsobu pražském dokonal.

„D. N.“

Zprávy z Čech.

(Sokol pražský) přijal v říjnu 80 členů činných. — Ve schůzi 8. listopadu usneseno vyvěseti od prosince jména těch činných členů, kteří dluhují více než za 2 měsíce příspěvek.

(Česká obec sokolská.) Ze zprávy o schůzi výboru Č. O. S. vyjímáme: „Schůze výboru Č. O. S. odbývána dne 10. listopadu v tělocvičně Sokola pražského.“ — „Dr. Pippich činí návrh, aby se předsednictvu uložilo, aby hledělo podati návrh na změnu znění stanov, aby i Č. O. S. bylo možno mimo hranice vystupovati.“ — „Dr. Scheiner podává zprávu jednatelemskou, v kteréž se zmiňuje o založení Č. O. S., jež čítá celkem 11 členů (žup) se 152 jednotami a o prvých krocích spolku. Uvádí výsledky výpravy do Paříže, jež přes zákaz vládní setkala se s úspěchem znamenitým.“ — „Činnosti žup věnována, pokud možná bylo, pozornost zejména vysláním zástupců k sjezdům župním. Vzácné zkušenosti z toho plynoucí budou především ve cvičitelském sboru Č. O. S. důkladně oceněny. Žel, že br. župy velmi spore o činnosti své předsednictvu zprávy podávaly, i bude proto nutno, aby o sezeních a usnáseních župních výborů předsednictvu pravidelně oznámení byla učiněna, aby předsednictvo mělo tak v stálém přehledu činnost župní. — Jedním z nejdůležitějších podniků v prvém roce Č. O. S. pořádaných bylo uspořádání cvič. kursu

Č. O. S., o čemž podrobná zpráva zvlášť se předkládá. Podnikem tím poslouženo znamenitě věci naší, i doufáme, že pravidelné pořádání kursů cvičitelských stane se jednou z nejmocnějších pružin naší činnosti.“ — „Odbor cvičitelský Č. O. S. sestaven jest z těchto bratrů: Předseda: náčelník Č. O. S. br. Dr. Čížek, náměstek místonáčelník Č. O. S. br. Kožíšek. Tri členové župy středočeské: br. Bečka, Pechan, K. Vaníček. Tri členové jednoty pražské: br. L. Čížek, Keeger, Scheiner. Odbor cvičitelský Č. O. S. uznává, že soustava naše sokolská vzhledem k bohatosti a rozmanitosti nových cvičení nutně vyžaduje vhodné doplňky, usnesl se revidovati celou soustavu tělocvičnou. Počátek má býti učiněn s velením k pořadovému cvičením. Poněvadž revise soustavy vyžadovati bude drahně času i tuhé práce odborníků, usnesl se odbor cvičitelský Č. O. S. práci tuto sám vykonati.“ — „Odbor cvičitelský Č. O. S. uznává dále důležitost závodních pravidel ku závodům prostým, s nářadím a na nářadí a to jak pro jednoty i pro župy, usnesl se na tom, vypracovati přesný rád závodní. Přípravné práce ochotně uvolil se vykonati cvičitel br. L. Čížek. Odbor cvičitelský Č. O. S. převzal na se úřad pořadatelství sbírky knih pro cvičitele vycházející pod názvem „Knihovna cvičitelů.“ — V příčině cen závodníky pařížskými dobytých usneseno dohodnouti se se Sokolem pražským, aby ceny ty společně v museu Tyršově byly uloženy. — K návrhu předsednictva usneseno za účelem docílení jednoty v látce krojů sokolských, aby veškeré jednoty sokolské z téhož jediného pramene látku odbíraly.“ — „Zpráva pokladníkem br. Kettnerem předložená uvádí všech příjmů úhrnem zl. 1081-32, vydání úhrnem zl. 322-30. Zbývá hotovost zl. 759-02.“ — „Přijaty dále následující návrhy předsednictva: 1. Každá jednotka ve svazek Č. O. S. jest povinna do 1. dubna 1890 zřídit sobě knihovnu, chovající aspoň tyto spisy: 1. O působení tělocviků na tělo lidské, od Dra. M. Krupičky. 2. Stručný nástin života a působení Miroslava Tyrše. 3. Životopis Jindřicha Fuegnera. 4. Památník Sokola pražského z r. 1882. 5. Dějiny tělocviků, od G. Pozděny. 6. Dějiny Sokolstva k prvnímu 25letí, od Dra. J. E. Scheinera. 7. Cvičební večery na hrazdě. Cvičební večery na koni na šír. Od Fr. Kožíška. (Tolik výtisků, kolik je v jednotě cvičitelů.) 8. Úvod do tělocviků školského, od Dra. Viléma Kurze. 9. Cvičení s tyčemi, od Aug. Krejčího. 10. Cvičení různá a společná, od Aug. Krejčího. 11. Základové tělocviků, od Dra. Miroslava Tyrše. 12. Statistický výpis jednot sokolských počátkem r. 1888 od Dra. Kaizla. 13. Sborník sokolský na r. 1890. 14. Sokol, časopis zájmům tělocviků věnovaný, na rok 1890. — Krámská cena této sbírky obnáší

12 zl. 50 kr. Za obstarání koupě budiž požádána administrace „Sokola.“ O tom buďtež jednoty zpraveny oběžníky župními a vyhláškou v časopise „Sokol.“ Jednoty mají podati do 1. dubna 1890 župnímu výboru a župy do 1. května 1890 předsednictvu Č. O. S. zprávu, že ustanovení to-
muto bylo vyhověno. — II. Č. O. S. převezme další vydávání knihovny pro cvičitele jednot sokolských vlastním nákladem. Cena prodejní 20 kr. Každý rok budiž vydán jeden sešit.

Tělocvičný odbor spolku „Vlastimil“ v Drážďanech, jež dle zprávy J. Wik-a nalezal se v nejlepší rozkvětu, byl usnesením téhož spolku zrušen. Některým členům spolku byl prý odbor nepohodlný a proto všelikými intrikami a zvláště verbováním nových členů proti odboru podpíchnutých docílili toho, že odbor byl zrušen. Členové bývalého tělocvičného odboru však zamýšlí o opět-
né zřízení odboru se zasaditi a kdyby toho docíliti nemohli, samostatný spolek sokolský zaraziti. — Jich snaze Na zdar!

D O P I S Y.

Baltimore, 9. ledna 1890. — Nevím opravdu, odkud začít. Nejlépe bude, když přikročím k naší mládeži, respektive k naší večerní Sokolstvem v Baltimore vydržované škole. Na oběžník vydaný minulý měsíc ku všem česko-národním spolkům v Baltimore školním výborem, v němž se žádá u každého spolku o nějakou podporu na vydržování školy naší, přispěli nám posud Stavitelský spolek Slovanstvo (v Bohemii) \$10-00, Řád Č. S. P. N. č. 26 \$5-00, Řád Blanik Č. S. P. S. \$10-00. Doufáme, že i druhé spolky něčím přispějí. Jen to jest těžké, že ani jeden spolek až dosud neohlásil své spoluúčinkování při výstavě, kterou pořádá bude školní výbor Sok. Jed. Blesk dne 25. března ve prospěch školy v Bohemii.

Divadlo dětské „Mikuláš“ a „Pamatujte na chudé“ provedli děti o božím hodě vánočním výtečně. Hoši jak dívky hráli výtečně. Výnos až posud dělá skorem 20 dollarů, až budou veškeré vstupenky divadla toho zapraveny, obnášet bude čistý výnos přes \$30. Dárky vánoční, na které Sokolové přispěli letos \$10, byly rozdány v Sylvestrově merendě. Z toho již známo, že jsme jak obyčejně měli i letos naši merendu. Musím doznati, že ač stlučená v poslední dni před ukončením roku, byl program velmi pěkný a zábava se vydařila nade vše očekávání. Byl to vínek upletený z našich národních zpěvů, z bombastického rohování některých žáků školy tělocvičné a výkonných deklamatorních. Při tom vzpomněli jsme si též na našeho bohatýra Mistra Jana Husa a učinili počátek příspěvků dobrovolných. A podívejte se, vybrali jsme skorem \$10, což na společnost merendovou bylo dosti. Tak jsme ztrávili vánoce a Nový rok.

Minulý měsíc byl v našem spolkovém životě dosti živý. Samé volby a t. d. V naší jednotě přijímali jsme nové stanovy pro jednotu, které zároveň ku schválení výk. výboru zasílám. Stanovy ty jsou stlučeny ze stanov New-yorské jednoty, naší a některých západních jednot. Vybrali jsme to nejlepší, budem vidět, jak se budou naši hoši dle nich řídit.

Volba naše měla následovní výsledek: Za starostu zvolen Sokol Ant. Primus, za náměstka Ant.

Kostelák, za tajemníka Karel Neuman, za účetního Karel A. Masopust, za jednatele k N. J. S. zase moje skromnost, za knihovníka Jan Jarošik; náčelníkem stal se zase V. E. Hiršauer. Doufám, že mi to nevezmou druzí páni úředníci za zlé, když upustím od jmenování jeh zde. Požiji místa raděj k věci nutnější.

Náš maškarní ples odbýváme letos v pondělí masopustní dne 17. února v Bohemii. Čtrnácte dní před tím, v neděli dne 2. února, pořádáme divadlo „Boj všem ženám“, jehož celý výtěžek bude věnován na pomník Husův v Praze.

Dle nových stanov odbývají se nyní 2 schůze v měsíci v naší jednotě. Hlavní schůze měsíční odbývá se vždy 2. neděli po prvním o 3. hod. odp. Schůze určené pro porady, přednášky a p. odbývají se vždy 4. neděli o půl 8. hodině večer. Do této schůze mohou Sokolové přivést své známé.

Jen toho litovati dlužno, že zase v nových stanovách namazány pokuty a to skorem pro nezáchování sebe menšího článku. Sokolové, zmudřete přec jednou! Vzpomeňte na každou roční schůzi Jednoty, co se s těmi pokutami dělá? Nač to mazání v knihách? Jen ve volném letu spočívá zdravý duch. Nač zavádět knutu, kaprálství, vojančinu do řad našich? Z otroctví jsme odešli a okovy sami na sebe kujem! Rozumějte si přec! Pokutami nepřispůsobíte si mládež v cvičení vaši. Spíše laskavým, mírným jednáním.

Jak to přec dopadá s tím urovnáním sporu o výk. výbor? Jsme to kosi. Což aby i zde pokuta nějaká byla na neurovnání sporu toho určena? Mluvte, pište, žebrejte, užívejte frází vlasteneckých, vyhrožujte, plačte nad roztržením naší chlouby česko-americké — Národní Jednoty Sokolské — nic nezpomáhá. Jsme to národ, jaký na světě k pohledání. Neustupní, závistiví, podezřívaví! Než „Národ na nás patří!“ — perme se dále! Nešťastný výkonný výbor!

Na zdar! V. J. Šimek.

New York, 8. ledna 1890. — Dne 26. pros. m. r. došla podmořským lanem smutná zvěst, že zesloužil starosta Sokola pražského, dr. F. Čížek, zemřel. Kabelogram zaslán byl redaktorem „Sokola“ pražského, drem. J. E. Scheinerem, pořadatel „Sokola Am.“, br. F. Lierovi, jež bez průtahu oznámil to zasedacímu výboru jednoty naší. Výbor dal ihned na spolkové místnosti, Nár. Bud., vytáhnouti prapor do půl žerďe a zaslal do Prahy následující kabelogram: „T. J. Sokol, Praha, Bohemia, Europe. — Přijměte vyjádření hluboké soustrasti nad úmrtím starosty Vašeho, br. F. Čížka. — Za T. J. Sokol v New Yorku T. Prach, náměstek starosty, F. Lier, zapisovatel.“ — Mnozí z Sokolů našich, kteří súčastnili se výpravy sokolské do Čech, br. F. Čížka osobně znali a my všichni želíme ztráty bojovníka pro věc sokolskou nadšeného. — Zachováme mu v srdcích svých věčnou vzpomínku.

Fondní náš výbor, jež na starosti má získání fondu ku stavbě naší tělocvičny, nově byl zorganizován, i naděje se, že nyní lépe to půjde ku předu. Až dosud málo bylo sebráno. Všichni členové byli vyzváni, aby do první schůze lednové sběrací listiny ovedli fondnímu výboru, však jen několik uposlechl vyzvání toho. Proto byli opět členové upomenuti, aby listiny odevzdali v neděli, dne 12. ledna při pořadovém cvičení ve Washington Parku. — Hlavní bolestí naší při podobných podnikcích jest nečinnost členstva. Z velkého počtu členstva našebo jest jich jen malý kroužek, který povinnosti rozličných výborů na sebe přijímá. V seznamech výborů setkáváme se stále s jedněmi a týmiž jmeny. Několik členů jednoty naší zastává povinnosti tři ba i pěti neb i více výborů. Tu nelze se diviti, že někdy činnost výborů vázne. Někteří členové povinnostmi jsou přetiženi, co zatím jiní v pohodlí pěkně doma neb v hospodě si hoví. Muselo by to zcela jinak vypadati, kdyby práce se rozdělila, tak aby každý člen

měl jen jednu věc na starosti. Pak mohl by se té jedné povinnosti oddati celou silou. —

Před několika lety usnesla jednota naše neúčastniti se sborově žádných zábav spolků, leč by to byly zábavy bratrských jednot sokolských aneb slavnosti národní. Nyni poznáváme, že nám to škodí, neboť přízeň spolků se od nás odvrací. Všechny členy jednoty ovšem nemůžeme nutiti, aby všech zábav se súčastnili, neboť každý týden máme tu zábav českých několik. Někteří členové jsou však toho náhledu, že bychom k zábavám spolků vysílali mohli deputace. Myslim, že náhled ten jest dobrý a snadno provedlivý, neboť každé zábavy súčastní se několik Sokolů. Ti mohli by vzíti kroj sokolský a jednotu zastupovati. Že by tím jednota získala, není pochybnosti.

Družstvo Nár. divadla v Brně poslalo as před dvěma roky jednotě naší asi 1600 losů věčné loterie, jež ve prospěch téhož divadla se odbývati měla. (Tah odbýváno teprve před dvěma týdny, 31. pros. 1889.) K zásluce připojena byla žádost, aby jednatel naší jednoty (tehdy br. Fr. Zborník, jež nyní mešká v Čechách), losy ostatním jednotám sokolským v Americe rozeslal. Týž svědčmitě tak učinil a losy neprodané koncem r. 1888 vrátil a peníze za losy stržené do Brna zaslal. Jednota naše, nemýlim-li se, odkoupila as 200 losů. Jednotě Braidwoodské, jako všem ostatním, zaslán byl též jistý počet losů ku rozprodeji. Jednota tamní prodej losů svěčila tajemníku svému, jež později s penězi za losy strženými „zmizel“. Následkem bídných poměrů tamních jednota se rozpadla. Losy jsou nezaplaceny a nezaplátli-li se, padne hana nejen na onoho bídačka, neb na jednotu Braidwoodskou, ale na všecky Sokoly česko-americké. Nebylo by záhodno, aby jednoty aneb výk. výbor Nár. Jed. Sok. k vůli dobrému jmenu Sokolstva česko-amerického chybu jedním nepoctivcem zaviněnou napravily a částku zpraveněnou nabradily? —

Minule zmínil jsem se o tom, že žáci tělocvičné školy naší od Nového roku mají platiti měsíční příspěvek 15 ctů, aby aspoň částečně krylo se vydání, jež s vydržováním školy té jest spojeno. Nyni dodatí musím, že žákům, jichž otcové jsou členy Sokola, snížen příspěvek ten na 10 ctů, nebudou však dostávati časopis náš, jež otcové jich co členové Nár. Jed. Sok. odbírají.

Dram. odbor jednoty naší uspořádal na boží hod vánoční, dne 25. prosince, divadelní představení „Hamlet“. Kritika denních listů new-yorských vyslovila se o provedení kusu nad míru příznivě, zvláště Hamlet (p. F. Jána) a Ofelie (p. M. Celerová) líbila se znamenitě. Výtěžek však nebude z představení žádný, spíše jeviti se bude malý schodek. Nelze se tomu také diviti, uvážíme-li, že v den ten pořádána byla dvě divadelní představení a že pouze z místnosti pro ten večer muselo se platit \$35-00 nájmu.

V sobotu, dne 22. února, na americký svátek (narození Jířího Washingtona) pořádáme naše dvacáté první Šibřinky. — Výbor zábavní pracuje již plnou parou, aby Šibřinky naše se zdarem se potkaly. Tentokrát učiněna změna v tom, co vstupného se týká. V dobrých časech obnášelo vstupné do Šibřinek dollar, pak snížili jsme vstupné na polovic a do šatny platilo se 15 ctů, pán a 10 ctů. dáma, tento rok vydali jsme vstupenky pěknou litografií provedené zdarma, jež platí do šatny a vstupné obnáší 50 ctů. Kdo tedy opatří si vstupenku, bude mít šatnu zdarma a bude platit pouze 50 ctů. vstupného. Jako jiná leta tak i tentokrát vydali jsme příležitostný list osmi-stránkový „Šibřinky“, jež tištěn byl ve 2000 exemplářích a nalezá hojněho odbytu, poněvadž rozdává se zdarma.

Do měsíční schůze prosincové došel jednoty naší přípis výk. výboru N. J. S. z Chicaga i jednoty „Budivoj“ z Detroit, týkající se sídla výk. výboru Nár. Jed. Sok. Poněvadž již dříve prohlásila se jednota naše pro návrh jednoty Balti-

morské, aby voleno bylo o sídlo výk. výboru písemně mezi městy Baltimore a Milwaukee, což uznáváme za praktičtější a příhodnější až dosud, nemohla jednota naše přistoupit k návrhu výk. výboru chicagského, jenž přeje si míti nový mimořádný sjezd. Jsme jednomyslně toho náhledu, že záležitost tato urovnati se dá rychleji a lépe i s vyvarováním značného nákladu peněžního, tak zvaným sjezdem písemním, než sjezdem mimořádným, k němuž by všechny jednoty musely své delegáty vyslat. V tom smyslu učiněno též rozhodnutí a jednotě Detroitské hlasy jednoty naší zaslány. Na zdar! K. R.

Detroit, 11. ledna 1890. — Ačkoliv jen málokdy o naší jednotě v orgánu „S. A.“ zpráva se nalézá, přec nemůže se z toho soudit na úpadek náš. Naopak kyne nám dosti velká naděje do budoucnosti. Přijali jsme dosti mladých sil za poslední čtvrt roku 1889. Jestli že tito členové vytrvají v řadách sokolských, pak směle můžeme pohlížeti na celé nové cvičící družstvo.

Volby úředníků provedeny byly s náležitým výběrem. Za starostu byl zvolen Jos. Krejčí, náměstek J. Ulman, tajemník J. Hájek, účetní J. Drbal, pokladník Alois Dvořák, jednatel Josef Janeček. Výbor majetku zbyl z minulého roku Č. Pokorný, a nově dva zvoleni V. Procházka a J. Ulman. Náčelník Franta Liška, podnáčelník Adolf Koželuh. Cvičitelové A. Hájek a Josef Janeček. Praporečník Jan Medlín. — Při zasedání nových úředníků pronesl Jos. Krejčí co nový starosta dosti zajímavou řeč, v níž kladl Sokolům na srdce, by přiložili ruce k dílu, pak že se cíle vytknutého dozajista neminou, a vyzýval údy, by každou čtvrtou neděli v měsíci se dostavili co nejčastěji k pořadovému cvičení. Na to výbor na přestavení a zvětšení síně předložil a doporučil plán výborně provedený. Na to usnešeno, by byla svolána mimořádná schůze na den 20. ledna.

Tim končím a doufám, že členové naší jednoty budou co nejmožněji se starati o podnik tak nutný. J. Janeček, jednatel, 698 Antoine St.

Řádné schůze výkonného výboru.

New York, 13. ledna 1890.

Schůzi zahájil náměstek br. Josef Kadlec za nepřítomnosti br. Al. Wokala a Fr. Jedličky. — Zápisky z minulé schůze po přečtení přijaty. — Na to provedena volba úředníků pro příští rok; za starostu zvolen br. A. Wokal, náměstek Jos. Kadlec, tajemník J. Brodil, jednatel Jos. Wocel, pokladník A. Polák, výbor na tělocvik: Jan Pavlík, Jos. Kadlec a Jos. Brodil; výbor finanční: Josef Strnad, Fr. Jedlička a M. Zoubek. — Br. F. Talowitz v Praze oznamuje, že obdržel 75 zl. za přílohu k čís. 12. „Sok. Amer.“ Účet od Sboru Zástupců pro Nár. Budovu za nájemné z místnosti výk. výboru byl přijat. — Dopis od br. F. Liera oznamuje úmrtí starosty Sokola pražského, dr. F.

Čížka; dále sděluje br. Lier, že zaslal kabelogram soustrasti jmenem výk. výboru Nár. Jed. Sokolské. Dopis přijat. — Těl. Jed. Budivoj zaslal 4. čtvrtletní zprávu. — Těl. Jed. Sokol Čech v Clevelandu zaslal třetí čtvrtletní zprávu; dále oznamuje, že jednota „Čech“ čítá 55 členů. — Záležitost jednoty Tyrš Cedar Rapids ponechána do příští schůze pro nepřítomnost dvou členů výk. výboru; dále oznamuje, že jednota čítá 94 členů. — Těl. Jed. Blesk v Baltimore zaslal zprávu ze závodů okrskových; zpráva přijata. — Dopis od K. Štulíka v záležitosti spolku pro zbudování pomníku Žižkova na Žižkově byl čten a odkázán jednatelem k vyřízení. — Přihláška pro pořadatele a tisk došla pouze jedna, od F. Liera. Za tisk žádá cenu jako předešlý rok; nabídka přijata. Dále byl zvolen F. Lier co pořadatel „Sok. Am.“ pro rok 1890. — Usnešeno darovat tajemníku 10 doll. za práci za minulý rok; zároveň darovány pokladníkovi 3 doll. za práci. — Bratr M. Zoubek byl přijat co zástupce Těl. Jednoty Svornost v Morrisania na příští rok. J. Brodil, zapisovatel.

Přijem.

Přenos z poslední schůze.....	\$ 800.26
T. J. Sokol v New Yorku čtvrtá zpráva..	39.64
Polovina výtěžku ze závodů v Baltimore	62.20
T. J. Čech z Clevelandu čtvrtá zpráva....	15.75
T. J. Budivoj z Detroit „ „ „ „	10.13
J. Svornost z Morrisania „ „ „ „	3.97
Od neznámých předplatitelů z Čech na „Sok. Am.“.....	2.27

Úhrnem.....\$ 934.22

Vydání.

Tiskaři „Sok. Am.“ za č. 12. r. XI.....	28.00
Expedice „Sok. Am.“ č. 12. r. XI.....	1.25
Služné pořadatelů „S. A.“ za 4. čtvrtl. '89	25.00
Služné jednatelů za 4. čtvrtletí '89.....	18.75
Za kabelogram soustrasti do Prahy.....	9.36
Jednateli expresní a pošt. vyd. za 4. čtvrtl.	3.60
Nájemné z místnosti výk. výb. za čtvrt r.	3.00

Úhrnem..... 88.96

Přijem.....\$ 934.22

Vydání..... 88.96

Zbývá v rukou pokladníka...\$845.26

Jos. Wocel, jednatel.

Knihy a časopisy redakci zaslány.

„Sokola“ pražského vyšlo redakci br. J. E. Scheinera čís. 12. r. XV. s následujícím obsahem: Dějinami tělocviku provází J. E. Sch. (Pokračování). — Kroužení kuželů. (Pokračování). — Sedmá turněská slavnost v Mnichově v dny 27. až 31. červce. 1889. (Dok.) — Věstník a různé zprávy. — Všem bratřím doporučujeme vřele časopis tento, z něhož hojněho i důkladného poučení čerpati mohou a jenž podá jim i hojnost zajímavých zpráv o činnosti a životě našich bratří v Čechách. — Předplatné na rok obnáší \$1.25. Adresa: Časopis „Sokol“, Praha, Bohemia, Europe.

Žertovné vzpomínky na druhou výpravu do Čech v šesti zpěvích s úvodem a závěrkem. Sepsal Jos. Čermák, tajemník výboru. S jedenácti vyobrazeními od Jos. Klira. Nákladem vlastním. K dostání v knihkupectví A. Geringera, 150 W. 12th St., Chicago. Cena 25 ctů.

„Duch Času“ obrázkový týdeník, vycházející co příloha pol. denníku „Svornosti“ a týdeníku „Amerikána“; předpl. na „Amer.“ \$2.50 na rok, s „Duchem Času“ \$3.50. Na „Ducha Času“ předplácí se \$2.00 ročně. Adresa: Aug. Geringer, 150 W. 12th st., Chicago, Ill.

„Pokrok Západu“, politický týdeník. Předplatné i s velkou 16stránkovou přílohou románovou a s premií \$3.00 na rok. Do Čech předplácí se \$4.00, bez přílohy a premie \$3.00. Adresa: „Pokrok Západu“, Omaha, Neb.

„Dennice Novověku“, časopis politický, orgán bratrstva Č. S. P. S. (Česko-Slovanckých Podporujících Spolků) vychází každý čtvrtek. Předplatné \$3.20 na rok, \$1.60 na půl roku. Adresa: V. Šnajdr, 1198 Broadway, Cleveland, O.

„Przewodnik gimnastyczny „Sokol“ organ towarzystw gimnastycznych.“ Vychází v polovici každého měsíce ve Lvově. Předplatné s poštovní zásilkou na rok pro Ameriku 5 franků. Administrace: Ulica Czarnieckiego L. 2.

„Rodina“, belletristický týdeník 16stránkový, vydávaný co příloha k pol. týdeníku „Slavie.“ Předpl. \$2.00 na rok; „Slavie“ s „Rodinou“ \$3.20; do Evropy \$4.50. Adresa: „Slavie“, Racine, Wis.

„Domácnost“, ilustrovaný týdeník, formát foliový, 16 stránek. Předplatné na rok \$2.75, na půl roku \$1.50; do Evropy na rok \$3.25. Adresa: A. Novák, 372 Milwaukee st., Milwaukee, Wis.

„Nová Doba“, týdeník politický a hospodářský, vychází redakci F. K. Ringsmutha (Jar. Květenkýho) ve Schuyler, Neb. Předplatné \$2.00, do Evropy \$2.80 ročně. Adresa: „Nová Doba“, Schuyler, Neb.

České osady v Americe. Měsíčník pro české vystěhovalce a zaoceanské krajany. Vydavatel a redaktor Jos. Pastor v Hamburku. — V listě tom sneseny jsou zajímavé i poučné zprávy a články nejen pro přistěhovalce ale i pro osadníka staršího. — Předplatné na rok 1 dol., jednotlivá čísla 10 ctů. V Americe objednat lze u p. L. J. Paldy, 243—2nd St., Cedar Rapids, Ia.

Upozornění do Čech.

Často bývá zasláno předplatné z Čech na „Sok. Am.“ přes Švýcary poštovní poukázkou. Poukázka taková vystavena jest na zdejší poštu bez udání jména zasýlatele. Poněvadž v Čechách máme více odběratelů, nemůžeme vědět, kdo předplatné zaslal. Proto k vůli uvarování zmatků žádáme ct. bratry v Čechách, aby oznámili podobnou zásilku vždy zvlášť poštovním listkem s udáním data, kdy předplatné zaslali.

ADRESÁŘ NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJENÝCH STÁTECH.

VÝKONNÝ VÝBOR: Starosta Al. Wokal, náměstek Jos. Kadlec, jednatel Josef Wocel, tajemník Josef Brodil, pokladník Ant. Polák. Další výbor jest: Mat. Zoubek, Fr. Jedlička, Jan Pavlík a Josef Strnad. — Veškeré zásilky této jednoty se týkající nadepsány buďtež: Jos. Wocel, 225 Seventh St., New York, N. Y. — Schůze odbývají se každé 2. pondělí v měsíci.

TEL. JED. SOKOL, New York; jednatel J. Janáček, 25 Ave. A.

SOKOLSKÁ JEDNOTA BLESK, Baltimore; jednatel V. J. Šimek „Bohemia“ Broadway & Barnes St.

TEL. JEDNOTA BUDIVOJ, Detroit, Mich.; jedn. J. Janeček, 698 Antoine St.

S. J. SVORNOST, Morrisania; jedn. Fr. Karásek, 953 Tinton Ave., near 163rd St., N. Y. City.

JED. TYRŠ CEDAR RAPIDS SOKOL, Cedar Rapids, Ia.; K. Mojžiš, 190 12th Av.

T. J. SOKOL, Dutch Kills, L. I. C.; A. Wokal, 1 Skillman Av., cor. Hunter Av.

T. J. S. ČECH, Cleveland, O.; taj. Jan Prošek, 3 Burwell Ext.